

Bohoslužby v Zábřeze 24.září 2017

Mt 20, 1-16

Milé sestry, milí bratři, každého dospělého člověka čeká jeden důležitý krok. Je třeba, aby si našel práci, aby našel způsob, jak zajistit obživu pro sebe a také pro ty, kdo jsou mu svěřeni. Myslím, že nepřezenu, když řeknu, že práce je důležitá pro lidský život. Patří k našemu lidství, protože už při stvoření Hospodin řekl člověku, aby pečoval o jeho stvoření. A tak je člověk veden k tomu, aby hledal, co bude dělat, jakým způsobem se do péče o stvoření zapojí, aby tak naplnil a zachoval svůj život. Pro mnohé současníky Ježíšovy bylo jedinou možností obživy hledat práci při různých sezónních aktivitách, jako třeba byla setba či sklizeň. To pak vycházeli na náměstí a čekali, kde bude který hospodář najímat nějaké dělníky. Když měli štěstí, tak měli postaráno alespoň o denní obživu.

Situace zmíněná na počátku Ježíšova podobenství tak pro posluchače byla dobře známa. Boží království se zde setkává s lidským životem, vstupuje do jeho reality. Posluchači tak mohou poznávat, že zde je něco, co se jich týká, co není prázdnou filosofií o životě, ale je to děj, který zahrnuje i je. Hospodář jde najmout dělníky na vinici. Zde ještě není nic, čím by to království bylo zvláštní. Tak jako na vinici i do tohoto království jsou tedy přijímáni ti, kdo řekneme hledají život. Postupují zcela logicky. Vědění, kam mají jít, stejně tak jako tuší, že nebude lehké a samozřejmě se tam dostat. Tady třeba zajásají farizeové, zákoníci, lidé v té době duchovně bohatí. Však také k nim Ježíš mluví. Jsou to dobří znalci Božího zákona a tak vědí, co se sluší a patří. Takové lidi zcela jistě najdeme i dnes. Pravidla jsou jasná a kdo se jich drží, má šanci, že ten svůj potřebný pokrm získá, získá obrazně i svůj život. A tak hned zpočátku se nám ukazuje, že Bůh povolává ty, kdo se na to připravili. Přichází a bere všechny, kdo se nechali řádně pokřtít, odchodili či odseděli nábožko a dotáhli to dokonce až ke confirmaci. Bere všechny, kdo vzali slovo Bible vážně a tak poslušně čekají, až do jejich života vstoupí Boží slovo.

Tato první najatá skupina je tak parta radost pohledět. Vyvolávají dojem oněch uvědomělých, aktivních, spořádaných hledačů obživy. Ostatně, kdo přeci chce jíst, musí pracovat. A kdo chce pracovat, musí být v šest ráno na tržišti, aby se někam dostal. Musí se snažit, musí tomu dát co nejvíc. Ono to zkrátka není jen tak cpát se do Božího království. Kdo bude váhat, má smůlu,

protože přeci sám ví, co má konat. Když nekoná, tak se nemůže zlobit, že to nevyjde. To máme tedy základ osazenstva Božího království. Všichni ti, kdo jsou spravedliví, konají řádně a včas, co mají. Není na škodu si to připomenout.

Možná ale také stojí za to se zamyslet, kdo všechno jsou ti první najatí. Jistě, jsou spořádaní, protože čekají tam, kde se dočkají. Také jsou zodpovědní, protože je jim jasné, že bez jejich přítomnosti na tržišti takto poránu si nic nevydělají a nic nepřinesou domů. Způsobí své rodině problémy. To je jedna strana mince. Ale co když si řekneme, že jsou také ti, kdo mají štěstí, že na tom tržišti v tuto chvíli být mohou? Mají štěstí, že stojí blíž tomu, kdo volá a najímá. Něco do toho sami vložili, že takto ráno přišli. Ale něco jim také bylo dáno, vedlo k úspěchu aniž by to sami ovlivnili. A možná kolikrát nejsou ani tak hodní a skvělí, jak se zdá. Můžou být třeba jen vypočítaví, zkrátka si to dobře odhadli a postavili se na nějaké místo na úkor druhého. I toto přináší přeci ten ranní mumraj na tržišti. A tak hned na počátku je možné tušit, že Boží království nejsou jen ti dobře připraveni a spravedliví, ale také vypočítaví, možná i sobečtí. I to stojí za to si připomenout.

Bývá obvyklé, že po prvním náboru se zavřou dveře a hotovo. Trh s pracovní silou skončil, zbytek má tak nějak smůlu. Jenže hospodář reaguje jinak. Za nedlouho vychází znovu a najímá další dělníky. Tento moment posunuje příběh od známé skutečnosti k něčemu novému. Samozřejmě tu na mysl přicházejí otázky, proč to dělá? Špatně odhadl situaci? To se ale dobrému hospodáři nestává. Ale třeba ta první najatá úderná parta zase tak úderná nebyla. Práce vázla a tak je nutné hledat posilu. Na vinici se tímto způsobem dostává spousta dalších dělníků, nad kterými se běžný posluchač může začít trochu ošívát. Co jsou zač? Proč tu nebyli ráno, dopoledne, v poledne? Zejména to platí o těch, kteří přicházejí až těsně před koncem směny. Pohlédnuto s odstupem si tak smíme vytvořit zajímavý obrázek. Zkrátka se jim nechtělo dorazit dřív. Pospali si, poflakovali se, možná se celý den někde příjemně bavili a najednou si vzpomenou, že nemají nic na živobytí. Ano, takto to může být. Lidé nezodpovědní, neznalí, prostě divní. Zvláštní, že i s nimi ten Hospodář počítá. Není to riziko? Když se tak nezodpovědně postavili k hledání práce, jak se postaví k práci samotné? V čem může být jejich přínos, užitek? Z pohledu Ježíšových posluchačů jsou těmito dělníky dalších vln různí hříšníci, celníci, nevěstky a tak podobně. Jedním dechem řečeno všichni, kdo také vědí, co mají konat, ale nekonali. Na rozdíl od těch farizeů nezačali dbát na slovo zákona a svou čistotu, ale šli si dál po svém, upadali do hříchu, před Bohem se svým jednáním nějak provinili. Takoví by měli mít ale přeci smůlu. Když se provinili proti pravidlům zákona, nemohou vejít do Božího království, nemohou počítat s odměnou, která je nachystána těm zodpovědným. Ať se zachovají hezky zodpovědně a třeba bude zítra místo i pro ně. Takto by se to dalo lehce vidět.

Jenže Ježíš mluví o tom, že Hospodář i tyto bere na svou vinici. V tomto počínu tak zaznívá Boží milost. Jinak není možné nazvat situaci, kdy člověk dostává šanci na vstup do Božího království, i když by toho normálně nebyl hoden, i když nesplňuje požadavky, které jsou

kladeny. Právě Boží milost patří k tomu, co chce Ježíš svým posluchačům zdůraznit. Tím se Hospodář jeho podobenství liší od toho, kterého běžně potkávají v tomto světě. Dává další šanci a přijímá i ty, kteří by k tomu běžně neměli možnost. A nutí nás také zamyslet se nad těmi, kdo nebyli nachystáni už brzy ráno na tržišti, i když věděli, že by tam být měli. Ono těch důvodů, proč nebyli včas na místě, může být jistě víc. Nemusí jít o jejich špatnost, ale třeba špatnou příležitost, místo štěstí měli smůlu. Někáká nemoc, složitá situace, to všechno může člověka přeci zdržet a tak i když moc chce dorazit včas, přijde pozdě. Také mohli zažít zklamání, mohli jít jinam, protože je den před tím jiný hospodář pozval a pak jim ráno řekl, že si to rozmyslel. I to se přeci stává. A tam místo soudu je potřeba se zamyslet nad situací druhého, je třeba snažit se jí porozumět místo toho, aby byl hned souzen. Co mnozí farizeové a zákoníci mohli vědět o situaci celníků a nevěstek, o tom, co je přivedlo do náruče hříchu? Co ostatně my kolikrát víme o pohnutkách a motivech jednání lidí kolem nás? Měli na výběr?

U těch lidí, kteří přicházejí na vinici později, smíme vidět jednu důležitou věc. I když vědí, že už je dávno pozdě, přesto přicházejí. Co je k tomu vede? Možná naděje, možná víra, že se přeci jen ještě nějaká cesta najde. A to chce také Ježíš zdůraznit. Můžeme si totiž sami přebrat, do které z těch skupin patříme. Přicházíme včas a dobře připraveni? Nebo nám něco vstoupilo do cesty, něco nás posunulo jinam a najednou se nedokážeme včas dostat tam, kde být máme? Jsme před Bohem čistí a spravedliví, nebo nás od něj mnoho věcí vzdálilo? Pokud se ocitáme v té druhé skupině, má pro nás Ježíš slovo naděje. Právě jeho působení, jeho kříž a prázdný hrob, jsou tím vstřícným krokem Hospodáře, který přichází a povolává každého, kdo s nadějí a vírou hledá cestu života. A je jedno, jak mnoho se zdržel, či vzdálil, to vůbec nerozhoduje. Jediné, na čem záleží, je skutečnost, že před bránu Božího království nachází cestu.

Doslova šokem v tomto podobenství je vyplácení odměny na konci dne. Všichni dostávají stejně. To vypadá hodně nespravedlivě. Nepracovali přeci stejně dlouho, nepracovali stejnou měrou. Nepřinesli Hospodáři stejný užitek. Jenže tom je pohled nás lidí. Měříme odměnu podle výkonu. Ale ono to takto vždy měřit nejde. Vždyť odměnou je zde sám život. Jak moc se dá taková odměna rozlišovat, hodnotit? Život má stále stejnou cenu. Získáváme stejný věčný život, ať uvěříme v dětství nebo na smrtelné posteli. Získáváme stejný věčný život, ať jsme celý život hodní, nebo nám Bůh musel mnoho odpustit. Boží láska přijímá každého stejnou měrou. Proto zde není možné uplatňovat naše lidské měřítko. Bůh nás neoceňuje podle toho, kolik mu vyděláme, kolik mu přivedeme obrácených hříšníků a podobně. Oceňuje nás podle toho, jakou cenu pro něj sami máme. A ta cena je stále stejná. To si tedy můžeme uvědomit nad dnešním podobenstvím. Není důležité, kolik toho už kdo pro Boží království vykonal. Důležité je, že ho toužíme najít, že přes mnohé nedostatky v našem životě žijeme stále vírou v Boží milost, v níž Bůh nečeká na naši dokonalost, ale sám vychází člověku vstříc, aby mu otevřel bránu a pozval ho dál.

Pane Ježíši, zveš nás do království tvého Otce. Přicházíš do našeho hledání a dáváš nám

neděle 24.zář 2017

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Středa, 13 Březen 2019 15:12 -

naději, abychom nezoufali, když nás svírá moc toho zlého, ale mohli doufat, že jsme tebou nalezeni a přijati. Posiluj nás, abychom i my druhé nesoudili, ale byli jim pomocí při hledání cesty ke tvému životu.

Amen.

p { margin-bottom: 0.25cm; line-height: 120%; }